Recipient of the International Award for Institutional Excellence from Common wealth of Learning twice 'Swachh Campus Ranking2019' awarded by Ministry of Human Resource Development, New Delhi

ज्ञानगंगा घरोघरी

Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University

Nashik-422222

(NAAC Accredited 'A' Grade)

School of Commerce and Management

CERTIFICATE IN INNOVATION AND ENTREPRENEURSHIP

(C 211)

Prospectus

Academic Session
June 2025

INNOVATION AND ENTREPRENEURSHIP:C211

Contents

1. **About School** 4
2. About the Programme 5
   Why to Join the Program: 5
   Programme Learning Outcomes (PLOs) 5
   Duration 6
   Medium: English. 6
   Programme Structure: 7

Course Content 7
Industry Induction & Awareness 7
Skill Aptitude and SWOT Analysis 8
Soft Skill and Personality Polishing: 8
Industry Connect Activity 9
Industry Readiness Program 9
3. Evaluation Procedure 10
   Letter Grades and Grade Point 14
5.Registration Procedure 16
6.Academic Bank of Credits-ID 16
7. Regional Centres 17

Appendix

Appendix 1 : Online Admission Process flow for Candidate not having 16 Digit P.R.N.Online Admission Process flow for Candidate who already having 16DigitP.R.N.

Appendix2:उमेदवार/अध्ययनार्थीकरारनामा Candidate/Learner Agreement at the time of Admission

Appendix3:गरीबविद्यार्थीसहाय्ययोजनानियमावली

Appendix4: University Grants Commission Resolution (2004)

Appendix5:G.R.of Equivalencyfor10thand12th

Appendix6:एकापेक्षा अधिक शिक्षणक्रमांना प्रवेश

Appendix7:G.R.of Equivalency

Appendix 8: Letter of Recognition from UGC

Appendix9:विद्यार्थीसहायताआणिविद्यार्थीकल्याणयोजना

Appendix10: Learner Corner

विद्यापीठ गीत

एक प्रतिज्ञाअसेआमुची ज्ञानाची साधना।
चिरंतन ज्ञानाची साधना
ज्ञान हेच संजीवन सार्‌या जगताच्या जीवना॥धृ॥
ज्योत जागवू सुजाणतेची सकलांच्याअंतरी।
तीच निवारील पटलतमाचे प्रभात सूर्यापरी।
ज्ञानचदेउळ, ज्ञानचदैवत, प्रगतीच्या पूजना॥ 1॥
नव्या युगाचा नव्या जगाचा ज्ञान धर्मआहे।
त्यातच अमुच्या उजळ उद्याचे आश्‌वासन राहे।
मुक्‌त करिल तो परंपरेच्या बंदि घरातुन मना॥ 2 ॥
हाच मंत्र नेईलआम्हाला दिव्य भविष्याकडे।
न्याय नीतीचे पाऊल जेथे भेदाशीनाअडे।
जे जे मंगल पावन त्याची जेथेआराधना॥

कुसुमाग्रज

Production
Shri.Vilas Badhan
Head(I/c),PrintProductionCentre,YCMOU,Nashik-422222

©2025, Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University

■ **FirstPublication:** JUNE 2025
■ **Publisher : Shri. Dilip Bharad**
Registrar, Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nashik

1. About School

The School of Commerce and Management is one of the eight schools of studies located at the headquarters of the university. Through its quality policy aims to enhance and sustain excellence of its educational programmes. The school offers various programmes by which learner can update their knowledge, ability and managerial skills while working in their profession. B. Com., M. Com and MBA (Approved by AICTE) programmes offered by the school are extremely popular and are among the best in Open and Distance Education.

Mission of the School

1. To provide knowledge in the field of commerce, management and allied sectors.
2. To provide well educated manpower to service and manufacturing sector, industries, institutions, etc.
3. To offer enriching learning experiences to aspiring managers.
4. To enable learners to realize their full potential with technological approach.
5. To ensure that learner serves as agent of continuous improvement and change.
6. To encourage entrepreneurship and service orientation.
7. To extend the frontiers of knowledge in management through cutting-edge research.
8. To disseminate knowledge through a portfolio of educational programmes and publications.

2. About the Programme

This programme is develop to enhance learners business understanding and entrepreneurial capabilities through industry specific training, skill development and practical problem solving, connect learners with industry partners,foster hands on experience and prepare learners to navigate the professional world effectively and to launch successful entrepreneurial ventures.

Programme Learning Outcome (PLOs)

1. Industry Awareness and Induction: Graduates will demonstrate an understanding of various industries, their structures, and dynamics, enabling them to identify opportunities for innovation and entrepreneurship within different sectors.
2. Skill Development and Personality Enhancement: Graduates will exhibit improved aptitude, skills, and a refined personality conducive to entrepreneurial endeavors, including effective communication, problem-solving, and leadership.
3. Industry Engagement and Networking: Graduates will establish connections with industry professionals and stakeholders, fostering collaboration and gaining insights into real-world challenges and opportunities.
4. Innovation and Technology Commercialization: Graduates will possess the ability to identify, develop, and commercialize innovative ideas and technologies, translating concepts into viable business ventures.
5. Idea Generation and Refinement: Graduates will demonstrate proficiency in generating, evaluating, and refining entrepreneurial ideas through structured processes, enhancing the feasibility and potential for success.
6. Start-up Development and Acceleration: Graduates will be equipped with the knowledge, skills, and resources necessary to launch and scale start ups, navigating challenges and leveraging opportunities for growth and sustainability.

7. Digital Literacy and Resource Utilization: Graduates will effectively utilize digital tools and resources for content access, research, networking, and business development, leveraging technology to enhance innovation and entrepreneurship.
8. Critical Thinking and Decision-Making: Graduates will demonstrate the ability to critically analyze information, make informed decisions, and adapt strategies in dynamic entrepreneurial environments, mitigating risks and maximizing outcomes.
9. Ethical and Social Responsibility: Graduates will uphold ethical standards and social responsibility in their entrepreneurial pursuits, considering the impact of their ventures on stakeholders, communities, and the environment.
10. Continuous Learning and Adaptability: Graduates will exhibit a commitment to lifelong learning and adaptability, continuously seeking new knowledge, skills, and experiences to thrive in evolving entrepreneurial landscapes.

Eligibility Criteria:
Education: SSC
Age: 18 years and above,
Resources required: A mobile digital device for content access and internet connectivity.

Duration
Minimum: 6 months
Maximum: 1 year

Medium: English.
No of Credits: 22

Mode of Delivery

This Programme is offered through online admission process. Learners should follow online process of admission as specified by the university.

On successful completion of registration process, the learners will receive the login and program access link from MACCIA / YCMOU LMS portal in 3-4 weeks. Also, Learner should refer to joining instruction and notification from Maharashtra Chamber of Commerce, Industry and Agriculture Web link for further details and contact directly to support team.

Evaluation Pattern:

1. Evaluation is based on final online exams conducted by MACCIA-INNOeVERSITY, along with continuous assessment.
2. Passing marks are set at 40 out of 100 for 4 credit course, and passing marks are set at 20 out of 50 for 2 credit course.

Counselling Sessions and Learning Material:

1. Each course includes counselling sessions to provide guidance and support.
2. The number of sessions varies for each course, conducted online.
3. Course materials include video lectures, e-books, and self-instructional materials.
4. Assessment question banks consist of multiple-choice questions and offline activity-based assignments.

5. A soft copy (PDF format) of study material is available on a personalized learner dashboard. Learners should use it.

Discussion Forum:Mentoring sessions facilitate discussions on course content and career-related topics.

Supplementary Material:Additional resources such as books, online articles, podcasts, videos, and professional organization memberships offer further support and insight into career development.

Programme Structure

The program "Innovation and Entrepreneurship (IAE)" aims to equip participants with essential skills and knowledge for professional success. Here's an overview of its structure:

Programme Structure:

Sr. No	Course Code	Course Name	Credit	Marks
1	ICI101	Industry Induction and Awareness (IIA)	2	50
2	ICI102	Skill, Aptitude and SWOT Analysis (SASA)	2	50
3	ICI 103	Industry Connect Activity (ICA)	4	100
4	IAE104	Innovation & Technology Commercialization (ITC)	4	100
5	IAE105	Idea Resonator (IDR)	4	100
6	IAE106	Idea Accelerator (IAC)	4	100
7	IAE107	Start-up Accelerator (SACC)	2	50
		Total	22	550

Industry Induction & Awareness

- **Self-Assessment**: Emphasizes the importance of self-assessment for personal and professional growth, providing guidance on conducting effective self-assessment tests and setting continuous self-improvement goals.
- **Industry Verticals**: Offers a comprehensive overview of industry verticals, detailing structures, operations, key players, and current trends.
- **Industry Horizontals**: Introduces industry horizontals, focusing on key functions and services, and highlights transferable skills and diverse career opportunities.
- **Industry Awareness 1-4**: Provides in-depth insights into key characteristics, trends, and dynamics of specific sectors, guiding learners on aligning their interests with opportunities and making informed career decisions.
- **Industry Induction**: Introduces industry practices and norms, highlighting unique challenges, opportunities, and employer expectations within different sectors.
- **Course Summary**: Reflects on key concepts and achievements, identifying areas for improvement and inviting learner feedback for continuous course enhancement.

Skill Aptitude and SWOT Analysis

- **Mindfulness**: Explores mindfulness practices, emphasizing their role in enhancing focus, reducing stress, and improving overall mental health.
- **Skill Aptitude**: Introduces skill aptitude testing, outlining its significance in career planning and personal development.
- **SWOT Analysis**: Provides a comprehensive understanding of the SWOT framework, guiding learners through conducting personal SWOT analyses for strategic growth.
- **Numerical Reasoning and Mathematical Abilities**: Focuses on foundational mathematical concepts, problem-solving skills, and quantitative reasoning enhancement.
- **Verbal and Linguistic Skills**: Enhances reading comprehension, writing proficiency, and oral communication skills for effective academic and professional communication.
- **Logical Reasoning and Problem-Solving Abilities**: Explores pattern recognition, deductive reasoning, and structured problem-solving approaches.
- **Spatial Awareness and Visualization Skills**: Enhances interpretation of visual information, understanding of spatial relationships, and mental imagery abilities.
- **Interpersonal and Communication Skills**: Covers effective communication strategies, active listening, and conflict resolution techniques for professional success.
- **Psychometric Test and Personality Radar Chart**: Introduces psychometric testing and personality radar charts to aid self-awareness and personal development.
- **Course Summary**: Recaps the entire course, highlighting key concepts and skills, and guides learners on integrating and applying the acquired knowledge.

Industry Connect Activity

- **Introduction to Industry Internships and Problem-Centric Approach (Theory)**: Introduces industry internships, emphasizing their importance and the value of a problem-centric approach for meaningful learning.
- **Spotting Problems in Industry Settings (Practical)**: Teaches techniques for spotting problems within industry settings, focusing on developing observational skills.
- **Capturing and Articulating Problem Statements (Practical)**: Guides learners in formulating clear and concise problem statements, including practice exercises.
- **Documentation and Digitization of Problem Statements (Practical)**: Introduces effective documentation techniques and the use of digital tools for recording problem statements.
- **Validation of Problem Statements (Practical)**: Focuses on validating problem statements through research and analysis techniques.
- **Communication Skills for Presenting Problem Statements (Practical)**: Enhances oral and written communication skills for presenting problem statements effectively.
- **Reflection and Continuous Improvement (Theory/Practical)**: Encourages reflection on internship experiences and promotes a continuous improvement mindset.

Innovation and Technology Commercialization

- **Foundations of Industry Readiness:** Prepares learners with the essential skills and knowledge for entering the industry.
- **Problem Statement, its Importance & Categorization:** Explains the significance of problem statements and their various types.

- **Linking & Connecting with Industry:** Teaches strategies for effectively networking and establishing industry connections.
- **Introduction to Invention & Innovation:** Introduces the concepts and processes of invention and innovation.
- **Technology Development & Commercialization:** Covers the stages of developing and commercializing new technologies.
- **Start-up Life Cycle:** Explores the phases and challenges of starting and growing a new business.
- **Query Resolution Session:** Provides a platform for addressing questions and clarifying concepts covered in the course.

Idea Resonator

- **Introduction to Problem Identification:** Teaches methods for recognizing and defining problems that need solutions.
- **Problem Scoping and Research:** Guides learners in outlining the scope of problems and conducting thorough research.
- **Ideation Techniques:** Explores various techniques for generating and developing new ideas.
- **Idea Evaluation and Selection through Idea Clustering:** Focuses on evaluating and selecting ideas by grouping similar concepts.
- **Prototyping and Concept Development:** Covers the creation of prototypes and the development of concepts into tangible forms.
- **Pitching and Communication:** Enhances skills for effectively pitching ideas and communicating their value.
- **Ethical Considerations and Social Impact:** Discusses the ethical implications and social impact of innovation and problem-solving.
- **Start-up Radar:** Provides insights into monitoring and analyzing start-up trends and opportunities.

Idea Accelerator

- **Introduction to Idea Acceleration:** Explores strategies for rapidly advancing and refining new ideas.
- **Market Analysis and Opportunity Assessment:** Teaches methods for analyzing markets and assessing business opportunities.
- **Technology Assessment and Feasibility Analysis:** Focuses on evaluating the viability and potential of new technologies.
- **Financial Planning and Resource Allocation:** Covers planning financials and effectively distributing resources.
- **Business Model Development:** Guides learners in creating and refining sustainable business models.
- **Risk Management and Contingency Planning:** Explores techniques for identifying risks and developing contingency plans.
- **Scaling and Growth Strategies:** Provides strategies for expanding and growing a business successfully.

- **Reflection and Continuous Improvement:** Encourages ongoing self-evaluation and process enhancement for continuous improvement.
- **Start-up Radar:** Offers insights into tracking and understanding start-up trends and industry shifts.

Start-up Accelerator

- **Company Formation:** Covers the legal and procedural steps for establishing a new company.
- **Terms Sheet and Cash Flow Design:** Explains the creation of terms sheets and the design of cash flow statements.
- **Government Schemes for Start-ups:** Introduces various government initiatives and support programs for start-ups.
- **Start-up India:** Details the features and benefits of the Start-up India initiative.
- **Invest in India:** Discusses opportunities and incentives for investing in India.
- **Decision on Debt or Equity:** Guides the decision-making process between funding through debt or equity.
- **Business Plan Development:** Teaches the essentials of creating a comprehensive business plan.
- **Intellectual Property Protection:** Covers strategies for protecting intellectual property rights.
- **Compliance with Local Laws:** Explains the importance of adhering to local legal requirements and regulations.
- **Financial Management and Reporting:** Focuses on effective financial management and accurate reporting practices.
- **Complete Pitch Deck:** Provides guidance on creating a compelling and complete pitch deck.
- **Start-up Radar:** Offers insights into tracking startup trends and identifying new opportunities.

Number of Counselling Session

Sr.No	Course Name	Credit	Number of Sessions	Mode/ Method
1	Industry Induction and Awareness (IIA)	2	2	Online
2	Skill, Aptitude and SWOT Analysis (SASA)	2	2	Online
3	Industry Connect Activity (ICA)	4	5	Online
4	Innovation & Technology Commercialization (ITC)	4	5	Online
5	Idea Resonator (IDR)	4	5	Online
6	Idea Accelerator (IAC)	4	5	Online
7	Start-up Accelerator (SACC)	2	7	Online

Evaluation Procedure

Number of Credits	Internal Assessment		External Assessment		Total Marks	
	Minimum Marks	Maximum Marks	Minimum Marks	Maximum Marks	Minimum Marks	Maximum Marks
2	10	25	10	25	20	50
4	20	50	20	50	40	100

For each theory course of 100 marks (4 Credit), there will be 50 marks for MACCIA-INNOeVERSITY (Final Online Exam) and 50 marks for Continuous Assessment (Home Assignments [CA]). A Learner will have to obtain a minimum of 40% marks to pass in each course in university assessment and continuous assessment separately.
The marks obtained by the learner in Continuous Assessment will be shown separately in the Mark Sheet.
(A) Internal Assessment (Continuous Assessment i.e. online Assignment): 50 Marks

Learners should submit all assignments of all the courses, having 5 Questions per module. All assignments are compulsory.

Instructions for Online Assignment Submission:

1. **Accessing the Assignment:**
    - Log in to the online learning platform using your credentials.
    - Navigate to the respective course where the assignment is located.
2. **Understanding the Assignment:**
    - Read all course instructions carefully to comprehend the requirements.
    - Ensure you understand the format of the multiple-choice questions (MCQ) and the offline activity associated with the module.
3. **Completing the Assignment:**
    - Answer the MCQs by selecting the correct option for each question, type done in the text box, and click on submit. Watch the guideline videos provided in each course.
    - Engage in the offline activity as specified for each module.
4. **Submitting the Assignment:**
    - Once you have completed all questions and offline activities, proceed to submit the assignment.
    - Follow the platform's instructions for submission carefully.

- Ensure you have submitted all components of the assignment as required.

5. **Confirmation of Submission:**
    - Verify that your submission has been successfully received by the platform.
    - Look for confirmation messages or notifications indicating successful submission.
6. **Deadline Compliance:**
    - Adhere to the assignment submission deadline specified by your instructor or the course syllabus.
    - Late submissions may incur penalties, so ensure timely completion and submission.
7. **Seeking Assistance:**
    - If you encounter any technical issues or have questions about the assignment, reach out to your instructor or support staff for assistance. (Visit https://www.macciaic.com/ycmou and discuss with chat bot or attend weekly counselling sessions through link provided on this landing page)
    - Utilize available resources such as discussion forums for clarification on assignment-related queries.
8. **Maintaining Academic Integrity:**
    - Complete the assignment independently, refraining from any form of plagiarism or unauthorized collaboration.
    - Acknowledge any external sources used for reference in accordance with academic citation standards.
9. **Reviewing Feedback:**
    - After the grading process, review if any feedback provided by your instructor on your assignment.
    - Use feedback to identify areas for improvement and enhance your understanding of the course material.

(B) MACCIA- INNOeVERSITY (Final Online Exam) – 50 Marks.

The End (Final) Examination will be of 50 marks for 4 credit courses; and of 25 marks for 2 credit courses. The MACCIA-INNOeVERSITY will conduct the end (final) examination online as per the schedule declared in advance. The learner will have to obtain a minimum of 40% marks to pass each component. Please check program structure to know more.

1. **Final Test Guidelines:**
    - Read the test instructions carefully to understand the format, duration, and rules.
    - Ensure you understand any specific requirements or guidelines provided by your instructor.

2. **Technical Check:**
    - Conduct a technical check of your device and internet connection to ensure smooth access to the test.
    - Verify that your browser or platform settings are compatible with the test requirements.
3. **Start Time:**
    - Note the designated start time for the test and be ready to begin promptly.
    - Avoid logging in too early or too late to ensure fairness and adherence to the schedule.
4. **Duration:**
    - Be mindful of the allotted time for the test and pace yourself accordingly.
    - Manage your time effectively to complete all sections or questions within the specified duration.
5. **Question Format:**
    - Familiarize yourself with the format of the test questions, whether they are multiple-choice, short answer, essay, or other types.
    - Understand any specific instructions for each question type, such as word limits or response formats.
6. **Answering Questions:**
    - Read each question carefully before attempting to answer.
    - Provide clear and concise responses, ensuring accuracy and relevance to the question prompt.
    - Double-check your answers for any errors or omissions before proceeding to the next question.
7. **Submission Process:**
    - Follow the platform's instructions for submitting your test responses.
    - Ensure you have submitted all sections or questions before the test deadline.
8. **Reviewing Answers:**
    - If time permits, review your answers before submitting the test.
    - Verify the accuracy of your responses and make any necessary revisions or adjustments.

9. **Confirmation of Submission:**
    - Once you have submitted the test, verify that your submission has been successfully received by the platform.
    - Look for confirmation messages or notifications indicating successful submission
10. **Post-Test Procedures:**
    - After completing the test, follow any additional instructions provided by your instructor regarding post-test procedures, such as feedback or grading timelines.

Important Instructions Note:

1. Participate in real work situations to gain hands-on experience and apply theoretical knowledge in day-to-day practice.
2. Utilize the support services offered by well-qualified counsellors to address any difficulties encountered during the program.
3. Regularly check the dashboard for guidelines on On-the-Job Training (OJT), Field Projects, Research Projects, and other important announcements.
4. Submit assignments on time, ensuring continuous assessment throughout the programme.
5. Access the soft copy of study material available on the personalized learner dashboard for effective learning.
6. Engage actively in counselling sessions to receive guidance and support from mentors regarding course content and career-related topics.
7. Printed study material will not be provided, learner needs to access study material under each section of the course content.
8. Do not disregard the language of instruction, as study materials, question papers, and communication mediums primarily use English, with flexibility for counselling sessions in regional languages.
9. Avoid passive participation in course content and discussions, as active engagement is essential for effective learning and skill development.
10. Neglecting to utilize supplementary resources such as books, online articles, podcasts, videos, and professional organization memberships may hinder holistic skill enhancement.
11. Underestimating the evaluation pattern, including final online exams and continuous assessment, may result in inadequate preparation and performance below passing marks.

A Learner must complete all the courses and components in order to qualify for the award of the Certificate in Building Employability Skill (BES)

Letter Grades and Grade Point

Marks Obtained out of 100	Grade Points	Semester/Program	% of Marks	Alpha Sign/Letter grade point
90-100	10	9.00-10.00	90.0 - 100	O (Outstanding)
80-89.99	9	8.00 - <9.00	80.0 - <90	A+ (Excellent)

70-79-99	8	7.00 - <8.00	70.0 - <80	A (Very Good)
60-69.99	7	6.00 - <7.00	60.0 - <70	B+ (Good)
55-59.99	6	5.50 - <6.00	55.0 - <60	B (Above Average)
50-54.99	5	5.00 - <5.50	50.0 - <55	C (Average)
40-49.99	4	4.00 - <5.00	40.0 - <50	P (Pass)
0-39.99	0	Below 4.00	Below 40	F (Fail)
		AB (Absent)		Absent

Program Fees are as follows

Programmed fees: The Total fee is Rs.6968/- only.) The details are as follows.

Mandatory fees

Sr. No.	Particulars	Amount
1.	Registration fees	200
2.	Eligibility fee	100
3.	Identify Card fee	10
4.	Prospectus fee	50
5.	E-Suvidha / e-services fee	70
6.	Library fee	10
7.	Chancellor's office Event fees	38
8.	Sports fee	50
9.	DSW fees	50
10	Disaster Management fee	10
12.	NSS	10
13.	Sanvad fees	10
14.	Certificate fee	200
	Total	**808**

Fees

Tuition Fees

a) University Share Rs.980/-
b) MACCIA Share Rs.3920/-
Total Tuition fees (a+b) Rs. 4900/-
Examination Fee Rs. 1260/-
Mandatory Fees Rs. 808/-
Total Fees Rs. 6968/-

Fee payment Process

Important Note: The total fee of Rs 6968/- only and should be paid online as per prescribed process by the University to the university account.

1. Please do not pay any additional fee to the Learner Support Centre. University will not be responsible for the excess payment of fees other than mentioned above. It is non- refundable, if admission is cancelled due to certain reasons.

Note:

Change in Name: Learners are required to attach attested copy of Gazette of Maharashtra Govt. (In case change in Name). The name can be changed in 1styear only.

5. Registration Procedure

This Programme is offered through online admission process. Learners should follow online process of admission as specified by the university.On successful completion of registration process, the learners should collect the online receipt and submit it to Learner Support Centre for confirmation of admission.

6. Academic Bank of Credits-ID

It is mandatory for Learners to create the Academic Bank of Credits-ID. You are required to fill up the information regarding your certificates, Diploma, and Name of the Degree in the Digi Locker (ABC-NAD) or else it won't be possible to transfer the credits you earned through other Programmes. You can register your Academic Bank of Credits-ID at the following portal http://www.abc.go.in or you can visit our university website at www.ycmou.ac.in where in you are supposed to click on "Learner Zone" tab. Under the learner zone tab, you will find the "Academic Bank of Credits" option. After clicking on the Academic Bank of Credit options, you will get information and PPT's of how you can create your Academic Bank of Credits-ID.

Your Learner Support Centre

(For Whole Maharashtra)

MACCIA-INNOeVERSITY Maharashtra Industry Center (Code: 31537)
Maharashtra Chamber of Commerce, Industries and Agriculture.
Oricon House, 6th Flor., Maharashtra Chamber of Commerce Lane,
Kala Ghoda, Fort,Mumbai– 400 001,
Tel: +91 22 6739 5800,Fax:91 22 6739 5800,

Ms. PriyankaChandam
join@innoeversity.com
All Support and Query Resolving Available on-line on Following Link

https://www.macciaic.com/ycmou

7. Regional Centres

01. Amravati

V.M.V.toWalgaonRoad,PostV.M.V.,Amravati 444604

☎:(Off.)0721-2531445/2531210

☎:(Fax)0721-2531444

02. Aurangabad

SurveyNo.41,NandanvanColony,Chhavani,Aurangabad431002

☎:(Off)0240-2371066,2371077

☎:(Fax)0240-2371088

03. Mumbai

C/o JagannathShankarsheth MunicipalSchoolBuilding,NanaChowk, GrantRoadMumbai400007

☎:(Off) 022-23874180,23874183,23874177

☎:(Fax)022-23874187

04. Nagpur

RaoBahadurD.Laxminarayan BungalowLawCollegeCampus RavinagarChowk,Nagpur440001

☎:(Off)0712-2553724/25

☎:(Fax)0712-2553725

05. Nashik

OldMunicipalCorp.Bldg. NewPanditColonyNashik422002

☎:(Off)0253-2317063

☎:(Fax)0253-2576756

06. Pune

C/oShahirAnnabhauSathePrashalaGruha, SadashivPeth, Kumthekar MargPune411030

☎:(Off) 020-24457914

☎:(Fax)020-24491107

07. Kolhapur

NearShivajiUniversityPostOffice,Vidyanagar,Kolhapur416004

☎:(Off)0231-2607022

☎:(Fax)0231-2607023

08. Nanded

SwamiRamanandTirthMarathwadaUniversityCampus,Nanakwadikaman, zari road, Vishnuputi,Nanded431606 Nanded421606

☎:(Off)02462-229940,283038

☎:(Fax)02462-229950

Address of University

YashwantraoChavan Maharashtra Open University Dnyangangotri, Govardhan Nashik - 422222

- **University Phone Numbers :** (0253) 2231714, 2231715, 2230227, 2230459, 2230025
- **University Fax :** (091) (0253) 2231716

E-mail :dir_com@ycmou.digitaluniversity.ac

8. Instructions/Contacts

Sr.No.	Type of Query	Whom to Contact?
1	Admission Related Matter	Concerned Regional Centre
2	Learner Matters	Director of Learner Services Division, YCMOU, Nashik Ph: (0253) 2231478
3	Examination Related Matters	Controller of Examination or D. R. Examination Unit-1, YCMOU, Nashik Ph: (0253) 2230716
4.	Academic Matters	Director of School of Commerce & Mgt. YCMOU, Nashik Ph: (0253) 2231477
5	Difficulties in any course, at the Learner Support Centre	Counsellor, at the study center
6	Other general difficulties & planning of academic activities, at the Learner Support Centre	Programme Coordinator, at the Learner Support Centre
7	Serious Difficulties, at the Learner Support Centre	Learner Support Centre Head, at the Learner Support Centre

Note :

(1) Learner is requested to contact only concerned person to whom the query is related.
(2) Your Learner Support Centre will not necessarily be your exam centre.
(3) Do not bring mobile phones in the examination hall.

परिशिष्ट-1 नोंदणी प्रक्रिया प्रवाहदर्शिका

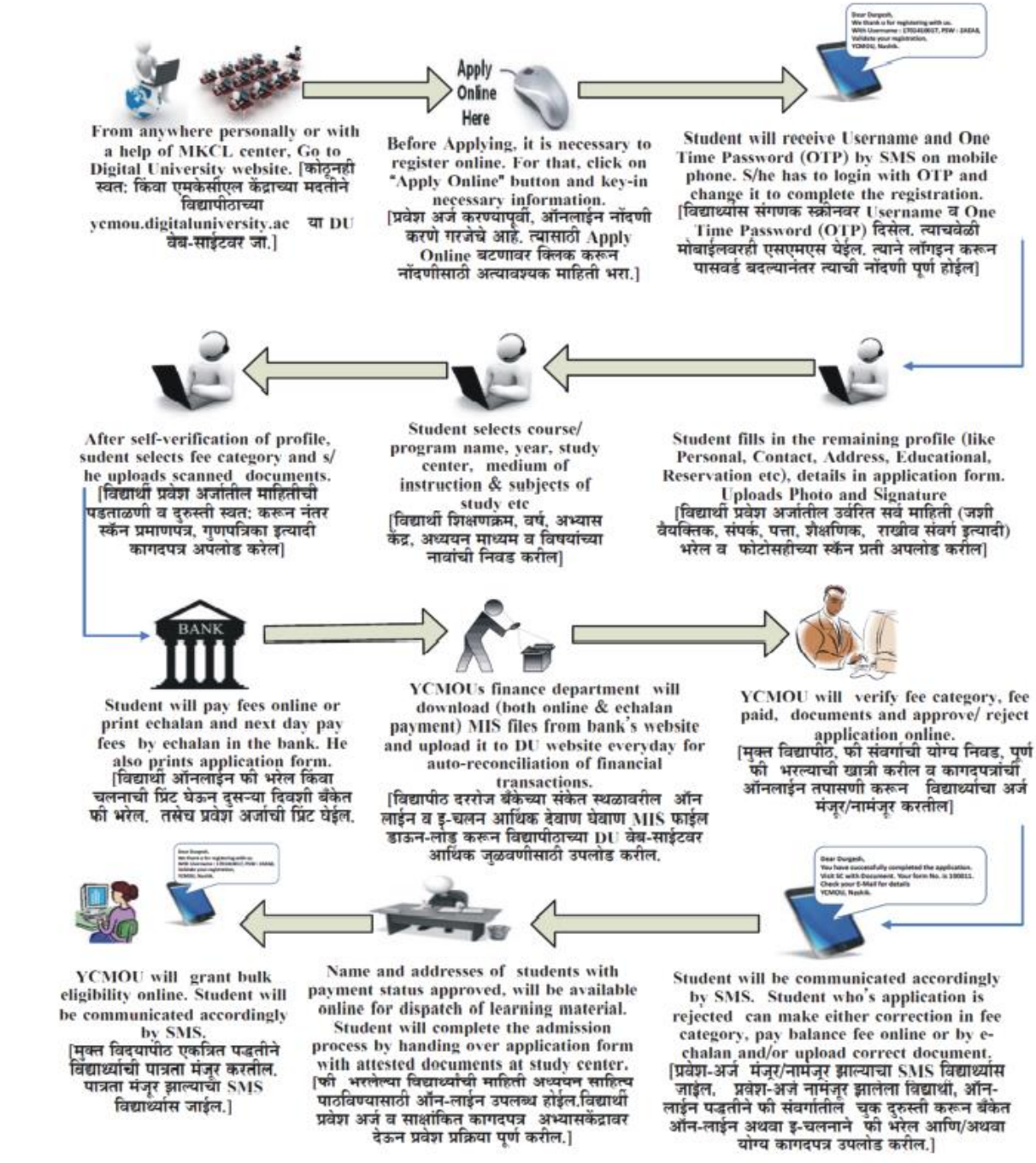
Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nashik

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक

ज्ञानगंगा घरोघरी

Online Admission Process Flow for Candidate not having 16 Digit P.R.N.

16 अंकी P.R.N. नसलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रिया

Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nashik

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक

Online Admission Process Flow for Candidate who already have 16 Digit P.R.N.

ज्या विद्यार्थ्यांकडे 16 अंकी PRN आहे त्या विद्यार्थ्यांसाठी ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रिया

From anywhere personally or with a help of MKCL center, Go to Digital University website. [कोठूनही स्वत: किंवा एमकेसीएल केंद्राच्या मदतीने विद्यापीठाच्या ycmou.digitaluniversity.ac या DU वेब-साईटवर जा.]

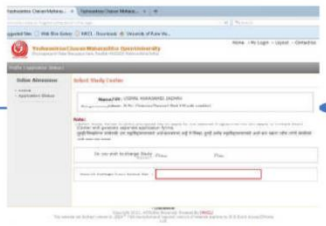
For Admission to second/third year, Click on "Online Application AY2015-16 for students having 16 digit PRN" link. [द्वितीय/तृतीय वर्षाला ऑनलाईन प्रवेश घेण्यासाठी, स्क्रीनवर दिसणाऱ्या 3 पैकी "Online Application AY2015-16 for students having 16 digit PRN" या लिंकवर क्लिक करा]

Login to your account. Use PRN as user ID and birth date as password. [PRN हा युझर आयडी व जन्म तारीख हा पासवर्ड म्हणून वापरून लॉगइन करा.]

To apply for admission, Click on link, "Admission to Second/Third year". [द्वितीय/तृतीय वर्षाला ऑनलाईन प्रवेश घेण्यासाठी, संगणक स्क्रीन admission to Second/Third year या लिंकवर क्लिक करा.]

Student can change & select study center of choice, if S/he desires. [प्रस्तुत स्क्रीन वापरून, इच्छा असल्यास, विद्यार्थी सध्याचे अभ्यास केंद्र बदलू शकतो.]

Select medium of instruction and subjects [अध्ययनाच्या भाषेची व विषयांची निवड येथे करा.]

Select fee category and fee details [फी संबंधी योग्य पर्याय व तपशिलाची निवड येथे करा.]

Select payment mode (online or echalan) [फी बँकेत भरण्याच्या पर्यायाची (डेबिट क्रेडीट कार्ड द्वारे ऑन-लाईन वा इ-चलनाने) निवड येथे करा.]

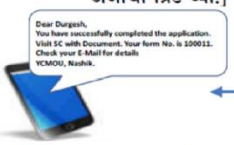
Pay admission fees online or Print eChalan and Pay Fees in bank next day. Print admission form. [ऑन-लाईन पद्धतीने अथवा चलनाची प्रिंट घेऊन बँकेत दुसऱ्या दिवशी फी भरा. प्रवेश अर्जाची प्रिंट घ्या.]

Everyday YCMOUs finance department will download (both online & echalan payment) MIS file from bank's website and upload it to DU website for auto-reconciliation of financial transactions. [विद्यापीठ दररोज बँकेच्या वेब-साईटवरील ऑनलाईन व इ-चलन आर्थिक देवाण घेवाण MIS फाईल डाऊन-लोड करून DU वेब-साईटवर आर्थिक जुळवणीसाठी उपलोड करील.

YCMOU will verify fee category, fee paid, documents and approve/reject application online. [मुक्त विदयापीठ, फी संबर्गाची योग्य निवड, पूर्ण फी भरल्याची खात्री करील व कागदपत्रांची ऑनलाईन तपासणी करून विद्यार्थ्यांचा अर्ज मंजूर/नामंजूर करतील.]

Student will be communicated accordingly by SMS. Student who's application is rejected can make correction either in fee category, pay balance fee online or by e-chalan and/or upload correct document. [प्रवेश-अर्ज मंजूर/नामंजूर झाल्याचा SMS विद्यार्थ्यांस जाईल. प्रवेश-अर्ज नामंजूर झालेला विद्यार्थी, ऑन-लाईन पद्धतीने फी संबर्गातील चुक दुरुस्ती करून बँकेत ऑन-लाईन अथवा इ-चलनाने फी भरेल आणि/अथवा योग्य कागदपत्र उपलोड करील.]

Student will get SMS when admission process is completed. S/he will submit application form with echalan copy to study center. Name and addresses of students with payment status approved, will be available online for dispatch of learning material. [प्रवेश-प्रक्रिया पूर्ण झाल्यावर विद्यार्थ्यास SMS येईल. विद्यार्थी इ-चलनासह प्रवेश अर्ज अभ्यासकेंद्रावर देईल. फी भरल्याची खात्री झालेल्या विद्यार्थ्यांची माहिती अध्ययन साहित्य पाठविण्यासाठी ऑन-लाईन उपलब्ध होईल.]

परिशिष्ट २ : उमेदवार / अध्ययनार्थी करारनामा

उमेदवार / अध्ययनार्थी करारनामा

हा करार अध्ययनार्थी किंवा उमेदवार आणि यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ (यचममुवि) यांच्यामध्ये, अध्ययनार्थी / उमेदवार याने 'Accept' ह्या बटनावर क्लिक केल्यामुळे आपोआप अस्तित्वात आलेला आणि दोन्ही पक्षांना मान्य, कबूल आणि वैध असलेला मानण्यात येईल.

या करारनाम्यात 'उमेदवार' या संज्ञेचा वापर अशा व्यक्तींसाठी करण्यात आला आहे की जो यचममुविमार्फत राबविण्यात येणाऱ्या शिक्षणक्रमात प्रवेश घेऊ इच्छितो आणि 'अध्ययनार्थी ' या संज्ञेचा वापर अशा व्यक्तींसाठी करण्यात आलेला आहे, ज्या व्यक्तीने यचममुविमार्फत राबविण्यात येणाऱ्या शिक्षणक्रमास विहित पद्धतीचा अवलंब करून प्रवेश घेतला आहे.

उमेदवार असे मान्य व कबूल करितो की,

१) त्याने माहितीपुस्तिका तसेच संगणक पडद्यावर उपलब्ध असलेल्या मजकुराचा, माहितीचा, सूचनांचा व्यवस्थित पद्धतीने अभ्यास केला आहे आणि त्यानुसार योग्य त्या कृती केल्या आहेत.

२) त्याने ही खात्री करून घेतलेली आहे की, त्याने निवडलेल्या शिक्षणक्रमास तो पात्र आहे आणि जर तो माहितीपुस्तिका आणि / किंवा संगणक पडद्यावर उपलब्ध माहितीप्रमाणे अपात्र ठरत असेल तर त्याचा प्रवेश ताबडतोब रद्द करण्यात येईल आणि त्याने विद्यापीठात भरलेले शुल्क त्यास आंशिक किंवा पूर्ण स्वरूपात परत मिळणार नाही.

३) त्याने त्यास अध्ययन साहित्य (पुस्तके) कोणत्या स्वरूपात (छापील पुस्तके, इ-बुक, मोबाईल ॲप, दृकश्राव्य फिती, ध्वनिफिती सीडीवर किंवा इंटरनेटवर उपलब्ध असलेला मजकूर) उपलब्ध होणार आहे याची माहिती माहितीपुस्तिकेच्या संबंधित भागातून मिळविली आहे. आणि सदर स्वरूपात अध्ययन साहित्य उपलब्ध होणार आहे याबाबत त्याचे कोणतेही आक्षेप नाहीत आणि तो यापुढे कधीही अध्ययन साहित्य माहितीपुस्तिकेत दिलेल्या स्वरूपापेक्षा वेगळ्या स्वरूपात मिळण्याची मागणी करणार नाही.

४) तो यचममुवि संदर्भातील कोणतीही तक्रार किंवा इतर कोणतेही निवेदन त्यास सादर करावयाचे असल्यास अशी तक्रार किंवा निवेदन तो यचममुविमार्फत उपलब्ध असलेल्या संगणकीय प्रणालीचा (युजर आयडीचा) वापर करून करेल. अशी तक्रार किंवा निवेदन तो तक्रार किंवा निवेदनाचे उद्‌भवणाऱ्या कारणांच्या दिनांकाच्या तीस दिवसांच्या आत संगणकीय प्रणालीचा वापर करूनच करेल.

५) त्यास हे मान्य व कबूल आहे की, विद्यापीठाला शिक्षणक्रम राबविण्याच्या नियमांमध्ये, धोरणांमध्ये, अध्ययन साहित्यामध्ये, पाठ्यक्रमात बदल करण्याचा अधिकार आहे आणि अशा नियमांमधील धोरणांमधील, अध्ययन साहित्यामधील, पाठ्यक्रमामधील बदल त्यास बंधनकारक असतील आणि याबाबत त्याची कोणतीही तक्रार असणार नाही.

६) तो शिक्षणक्रमाच्या कालावधीमध्ये विद्यापीठात नोंदविलेल्या त्याच्या भ्रमणध्वनी क्रमांकात बदल करणार नाही.

७) त्यास हे मान्य व कबूल आहे की, त्याने नोंदणीच्या वेळेस विद्यापीठात सादर केलेल्या माहितीत बदल करणे (फोटोग्राफ, भ्रमणध्वनी क्रमांक, जन्मतारीख, पत्ता, इत्यादीसाठी) योग्य ते शुल्क आकारण्याचे अधिकार विद्यापीठाने राखून ठेवले आहेत.

८) त्यास हे मान्य व कबूल आहे की, जर विद्यापीठास शासनाकडून (शिष्यवृत्ती विद्यार्थ्यांसंदर्भात) त्याचे शुल्क प्राप्त झाले नाही तर अशा अध्ययनार्थ्यांना परीक्षा देण्यास मज्जाव करण्यात येईल आणि जर परीक्षा दिलेली असेल तर त्याचा निकाल तेव्हापर्यंत राखून ठेवण्यात येईल जेव्हापर्यंत त्याचे शुल्क विद्यापीठास प्राप्त होत नाही.

९) त्यास याचीही कल्पना आहे की, त्याच्याकडून कोणतीही असत्य, अपुरी माहिती दिली गेल्यास त्याचा प्रवेश रद्द करण्यात येईल आणि जर त्यास पदवी किंवा पदविका निर्गमित करण्यात आलेल्या असतील तर अशा प्रकारे असत्य, अपूर्ण माहिती मिळाल्याचे सिद्ध झाल्यानंतर त्याची पदवी, पदविका रद्दबातल करण्यात येईल.

१०) तो विद्यापीठाचे संकेतस्थळ (ycmou.digitaluniversity.ac. OR ycmou.ac.in) येथे नियमितपणे भेट देईल आणि तेथे देण्यात आलेल्या शैक्षणिक किंवा प्रशासकीय स्वरूपाच्या सूचनांचे (उदाहरणार्थ, परीक्षा हॉलतिकीट डाऊनलोड करणे आणि त्याची छपाई करणे) काटेकोरपणे पालन करेल.

११) तो विद्यापीठाच्या शिक्षणक्रमाचा अभ्यास अपेक्षित असलेल्या परिश्रम, शिस्त, प्रामाणिकपणे करेल. तसेच आपले वर्तन विद्यापीठाचा सुयोग्य अध्ययनार्थ्याप्रमाणे करेल आणि अशी कोणतीही कृती करणार नाही की जी विद्यापीठाच्या अध्ययनार्थ्यास शोभणार नाही.

परिशिष्ट २ : Candidate/Student Agreement at the time of Admission

Candidate/Student Agreement at the time of Admission

This is an agreement between the student or candidate and the YCMOU which is entered into by virtue of the candidate for admission clicking on "ACCEPT" button on the online admission portal at the time of admission to a program using online admission process.

In this agreement the term "candidate" is used to mean the person who proposes to take admission to a program in YCMOU and the term "student" is used to mean a person who has been admitted to a program of the YCMOU after fulfilling all the conditions thereof.

The candidate undertakes that -

1. He has gone through the prospectus and the on-screen narrations or directions and has sincerely responded to the on-screen directions.
2. He has ensured that he is eligible to the program to which he proposes to take admission and that if it is found otherwise, (that is, if he is found not to be fulfilling the conditions of the eligibility at any time as per the rules mentioned in the prospectus or the on-line narrations) his admission will be summarily cancelled and the fees paid to the university will not be refunded in part or in full.
3. The information about the medium/mode of delivery of the Study Material (for example printed books, e-books, mobile app, audio/video material available on internet or through CD/DVD, etc) has been duly studied by me in the relevant pages of the prospectus and I have no objection to the said mode of delivery. He shall not make any demands on the methods or medium of delivery other than that mentioned in the prospectus.
4. He shall make any representations to the YCMOU by logging on as a student in respect of any activities of grievances within a period of thirty days from the date of cause of the grievances or by an email to the university at the designated e-mail address.
5. He understands that the University reserves right to make changes in the rules or syllabi or learning material or any other policy matter as a matter of urgency and that such changes in the rules, syllabi or policy matters shall be binding and applicable on him and that he shall not make objections to such changes.
6. He shall not change his mobile number as registered with the University during the time of admission to the program.
7. He understands that the University shall levy charges on changes in profiles of the student, including the photograph, mobile number, date of birth, etc.
8. He understands that in case the University does not receive the fees from the Government (in case of Scholarship or Free-ship candidates), the student may be barred from taking examinations and his results shall not be declared till such time that the fees have been received.
9. He understands that any incorrect or incomplete information given by him is liable to cancellation of his admission or withdrawal of degree or diploma awarded to him as and when the university gets to know of such supply of incomplete or incorrect information.
10. He shall visit the University's website (ycmou.digitaluniversity.ac and ycmou.ac.in) regularly and undertake necessary steps for academic and administrative purposes as expected from him including downloading of the examination hall ticket and printing the same.
11. He shall undertake the studies of the academic program with necessary industry, discipline and honesty and conduct himself with due dignity and shall do nothing which is unbecoming of a student of the YCMOU.

परिशिष्ट ३ : गरीब अध्ययनार्थी साहाय्य योजना नियमावली

१. **नाव :** या योजनेचे नाव गरीब अध्ययनार्थी साहाय्य योजना असे राहील.

२. **व्याप्ती :**

२.१ सदरची गरीब अध्ययनार्थी साहाय्य योजना यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या एका वर्षापेक्षा अधिक कालावधीच्या सर्व शिक्षणक्रमांच्या अध्ययनार्थ्यांना लागू राहील.

२.२ अंध, अपंग, मूकबधिर, कर्णबधिर अध्ययनार्थ्यांसाठी संपूर्ण फी, मार्कांची सवलत व्यवस्थापन मंडळाने घेतलेल्या निर्णयान्वये देय राहील.

२.३ आर्थिक दुर्बल घटकातील अध्ययनार्थ्यांसाठी सदर योजना लागू असेल.

३. **पात्रतेचे निकष :**

३.१ गरीब अध्ययनार्थी साहाय्य योजनेचा लाभ मिळण्यासाठी कुटुंबाच्या वार्षिक उत्पन्नाची कमाल मर्यादा रु. १,००,०००/– राहील.

३.२ तहसिलदाराचे मूळ उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र मागील वित्तीय वर्षाचे असावे.

३.३ सदर योजनेचा लाभ देताना संबंधित अध्ययनार्थी मागील शैक्षणिक वर्षाच्या अंतिम परीक्षेत उत्तीर्ण असणे आवश्यक राहील.

३.४ गरीब अध्ययनार्थी सहाय्य योजनेसाठी अध्ययनार्थ्याने मागील वर्षी योजनेचा लाभ घेतला असेल तर सदर अध्ययनार्थी सर्व विषयांत उत्तीर्ण असणे आवश्यक आहे.

३.५ सदर योजनेसाठी पात्र ठरलेल्या अध्ययनार्थ्याने त्याला ज्या शैक्षणिक वर्षासाठी योजनेचा लाभ मंजूर करण्यात आला तो अभ्यासक्रम त्याने / तिने यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या मान्यताप्राप्त अध्ययन सहाय्यता केंद्रातून पूर्ण करणे आवश्यक आहे. अभ्यासक्रमाचे वर्ष पूर्ण होण्यापूर्वी संबंधित अध्ययनार्थ्याचा प्रवेश कोणत्याही कारणास्तव रद्द झाल्यास विद्यापीठाने प्रदान केलेली रक्कम व प्रमाणपत्र विद्यापीठास परत करण्याची जबाबदारी संबंधित अध्ययनार्थी, अध्ययन सहाय्यता केंद्र व विभागीय केंद्र यांची राहील.

३.६ राज्य शासन / केंद्र शासन यांच्याकडे शिष्यवृत्ती मिळण्यासाठी अर्ज केलेल्या अध्ययनार्थ्यांना सदर योजनेचा लाभ देय नाही.

३.७ रु. ३,०००/– पेक्षा कमी फी असलेल्या शिक्षणक्रमाकरिता ही योजना लागू नाही.

४. **योजनेची गुणांची निकष पद्धत :**

४.१	अध्ययनार्थी शहरी भागातील असल्यास	१ गुण
४.२	अध्ययनार्थी ग्रामीण भागातील असल्यास	२ गुण
४.३	अध्ययनार्थी अतिदुर्गम भागातील असल्यास	३ गुण
४.४	प्रकल्पग्रस्त असल्यास	२ गुण
४.५	खेळाडू असल्यास (विभागीय / राज्य पातळी)	४ गुण
४.६	उत्पन्न मर्यादा रु. ३५०००/– पर्यंत	३ गुण
४.७	उत्पन्न मर्यादा रु. ७००००/– पर्यंत	२ गुण
४.८	उत्पन्न मर्यादा रु. १,००,०००/– पर्यंत	१ गुण

५. **अनुज्ञेय रक्कम :** अनुज्ञेय रक्कम या योजनेसाठी निश्चित केलेल्या निकषांनुसार प्राप्त गुणांच्या आधारे व शिक्षणक्रम पातळीनिहाय ठरविलेल्या रकमेच्या आधारे निश्चित केली जाईल.

५.१ पदविका शिक्षणक्रम : रु. ३,०००/– किंवा शिक्षणक्रमाचे शुल्क यापैकी जे कमी असेल ती रक्कम

५.२ पदवी शिक्षणक्रम : रु. ५,०००/– किंवा शिक्षणक्रमाचे शुल्क यापैकी जे कमी असेल ती रक्कम

५.३ पोस्ट ग्रॅज्युएट डिप्लोमा शिक्षणक्रम : रु. ५,०००/– किंवा शिक्षणक्रमाचे शुल्क यापैकी जे कमी असेल ती रक्कम

५.४ पदव्युत्तर पदवी शिक्षणक्रम : रु. ७,०००/– किंवा शिक्षणक्रमाचे शुल्क यापैकी जे कमी असेल ती रक्कम

५.५ गरीब अध्ययनार्थी साहाय्य निधी योजनेकरिता अर्थसंकल्पातील अंदाजपत्रकीय तरतूद आरक्षण विभागातर्फे त्या–त्या शैक्षणिक वर्षात करण्यात येईल.

५.६ अनुज्ञेय रक्कम उदाहरण दाखल तक्ता :

अ.क्र.	*किमान गुण*	*अनुज्ञेय रकमेचे प्रमाण %*	*डिप्लोमा*	*पदवी / पोस्ट ग्रॅज्युएट डिप्लोमा*	*पोस्ट ग्रॅज्युएट डिग्री*
			रु. ३०००/–	रु. ५०००/–	रू. ७०००/–
१	०२	३०	रु. ९००	रु. १५००	२१००
२	३ ते ५	५०	रु. १५००	रु. २५००	३५००
३	६ च्या पुढे	१००	रु. ३०००	रु. ५०००	७०००

६ गरीब अध्ययनार्थी साहाय्य योजनेअंतर्गत मदत मिळण्यासाठी अर्ज सादर करण्याची पद्धत :

६.१ गरीब अध्ययनार्थी साहाय्य निधी योजनेचा विहित नमुन्यातील अर्ज व आवश्यक सहपत्रे जोडून अध्ययन सहाय्यता केंद्राकडे दिलेल्या मुदतीत सादर करणे आवश्यक राहील.

६.२ अध्ययनार्थ्याने सादर केलेल्या विहित नमुन्यातील अर्जावर अध्ययन सहाय्यता केंद्र प्रमुख / संयोजक यांचा सही व शिक्का असणे बंधनकारक राहील.

६.३ अर्जातील प्रतिज्ञापत्रावर अध्ययनार्थ्यांची सही व राष्ट्रीयीकृत बँकेचा तपशील म्हणजे बँकेचे नाव, शाखा, खाते क्रमांक, आय एफ एस सी (IFSC) कोड या बाबी नोंदवणे आवश्यक आहे.

६.४ मागील वर्षी सदर योजनेचा लाभ घेणाऱ्या अध्ययनार्थ्यांनी मागील वर्षीच्या गुणपत्रिकेची झेरॉक्स प्रत जोडली आहे काय? ते मागील वर्षाच्या परीक्षेत उत्तीर्ण आहेत का? हे अध्ययन सहाय्यता केंद्र प्रमुखांनी पहावे.

६.५ अध्ययन सहाय्यता केंद्रप्रमुखांनी अध्ययनार्थ्यांकडून अर्ज निर्धारित मुदतीत भरून घेऊन विभागीय केंद्रांकडे सादर करावेत.

६.६ अध्ययन सहाय्यता केंद्राने विभागीय केंद्राकडे सादर केलेल्या अर्जाची छाननी वरील निकषांच्या आधारे विभागीय केंद्राने करावी. तसेच विद्यापीठाने दिलेल्या विहित नमुन्यातील माहिती Excel Sheet मध्ये Hard Copy/ Soft Copy तयार करावी.

६.७ शैक्षणिक वर्ष २०१४–१५ मध्ये प्रवेश घेतलेल्या अध्ययनार्थ्यांना पूर्वीच्याच नियमाप्रमाणे गरीब अध्ययनार्थी साहाय्य प्रदान करण्यात येईल.

६.८ शैक्षणिक वर्ष २०१५–१६ पासून प्रवेश घेतलेल्या अध्ययनार्थ्यांना नवीन नियमांच्या आधारे गरीब अध्ययनार्थी साहाय्य योजनेची रक्कम प्रदान करण्यात येईल.

६.९ प्रत्येक शैक्षणिक वर्षात दिनांक १५ ऑक्टोबरपर्यंत अध्ययन सहाय्यता केंद्रांनी गरीब अध्ययनार्थी सहाय्य योजनेचे अर्ज जमा करावेत व विभागीय केंद्रांनी दिनांक १५ नोव्हेंबरपर्यंत सदरचे अर्ज व तक्त्यातील माहिती उपकुलसचिव, आरक्षण कक्ष यांच्याकडे सादर करावी.

६.१० पात्र अध्ययनार्थ्यांना सदर योजनेचा लाभ मंजूर केल्याबाबतची अंतिम यादी जानेवारीमध्ये विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर जाहीर केली जाईल.

परिशिष्ट ४ : University Grants Commission Resolution (2004)

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
बहादुरशाह जाफर मार्ग
नई दिल्ली-११० ००२
UNIVERSITY GRANTS COMMISSION
BAHADURSHAH ZAFAR MARG
NEW DELHI-110002

F1-52/2000(CPP-II) 5 MAY 2004

The Registrar / Director
Of all the Indian Universities
(Deemed, State, Central Universities /
Institutions of National importance)

Subject : Recognition of Degrees awarded by Open Universities.

Sir/Madam,

There are a number of open Universities in the country offering various degrees/diploma through the mode of non-formal education. **The Open Universities have been established in the country by an Act of Parliament or State Legislature in accordance with the provisions contained in Section 2(f) of University Grants Commission Act, 1956. These universities are, therefore, empowered to award degrees in terms of Section 22(1) of the UGC Act, 1956.**

A circular was earlier issued vide UGC letter N.F.1-8/92(CPP) dated February, 1992 mentioning that the Certificate, Diplomas and Degrees awarded by Indira Gandhi National Open University are to be treated equivalent to the corresponding awards of the Universities in the country.

Attention is further invited to UGC circular No.F1-25/93(CPP-II) dated 28th July, 1993 (copy enclosed) for recognition of degrees and diplomas as well as transfer of credit for courses successfully completed by students between the two types of universities so that the mobility of students from Open University stream to traditional Universities is ensured without any difficulty.

The UGC has specified the nomenclature of degrees under Section 22(3) of the UGC Act, 1956 to ensure mandatory requirements viz. minimum essential academic inputs required for awarding such degrees. A copy of Gazette Notification regarding specification of degrees issued vide No.1-52/97(CPP-II) dated 31st January 2004 is enclosed. The details are also given in UGC Web site : www.ugc.ac.in

May, I therefore request you to treat the Degrees / Diploma / Certificates awarded by the Open Universities in conformity with the UGC notification on Specification of Degrees as equivalent to the corresponding awards of the traditional Universities in the country.

Yours faithfully

(Dr. Mrs. Pankaj Mittal)
Joint Secretary

Encl. : As Above
Copy to :

1. The Secretary, Government of India, Ministry of Human Resource Development, Department of Secondary Education and Higher Education, Shastri Bhavan, New Delhi-110001.
2. The Secretary, All Indian Council for Technical Education, I.G. Sports Complex, Indraprastha Estate, New Delhi
3. The Secretary, Association of Indian Universities (AIU), 16, Comrade Inderjit Gupta Marg, New Delhi -110002.
4. The Secretary, National Council for Teacher Education, I.G. Stadium, I. P. Estate, New Delhi-110002.
5. The Director of Distance Education Council, IGNOU Campus, Maidan Garhi, New Delhi-110068.
6. The Vice-Chancellor, Indira Gandhi National Open University, Maidan Garhi, New Delhi-110068.
7. The Vice-Chancellor, Dr. B. R. Ambedkar Open University, Road, No. 46, Jubilee Hills, Hyderabad (AP)
8. The Vice-Chancellor, Nalanda Open University, West Gandhi Maidan, Patna-800001 (Bihar)
9. The Vice-Chancellor, Dr. Babasaheb Ambedkar Open University, Shahigaug, Ahmedabad-380003 (Gujarat)
10. The Vice-Chancellor, Karnataka State Open University, Manasagangotri, Mysore-570006 (Karnataka)
11. The Vice-Chancellor, Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nashik-422222 (Maharashtra)
12. The Vice-Chancellor, Kota Open University, Vardhaman Mahaveer Open University, Kota-324010 (Rajasthan)
13. The Vice-Chancellor, Netaji Subhash Open University, Kolkata-700020 (West Bengal)
14. The Vice-Chancellor, Madhya Pradesh Bhoj (Open) University, Bhopal-462016 (M.P.)

(V.K. Jaiswal)
Under Secretary

परिशिष्ट ५ : G.R. of equivalency to 10th and 12th

यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठ, नाशिक व
राष्ट्रीय मुक्त विद्यालय शिक्षण संस्था, नवी दिल्ली यांची
प्रमाणपत्रे शासनसेवेसाठी समकक्ष म्हणून विचारात घेण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : आरजीडी-१५११/प्र.क्र.८९/१३,
मंत्रालय, विस्तार इमारत, मुंबई-४०००३२
दिनांक : २० मे, २०११.

वाचा

१) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक : आरजीडी-१३९८/प्र.क्र.६७/९८/१३, दिनांक १० डिसेंबर, १९९८.
२) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक : आरजीडी-१३०५/प्र.क्र.२४/२००५/१३, दिनांक १२ डिसेंबर, २००६.

शासन निर्णय :

यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठ, नाशिक येथून प्राप्त केलेली शैक्षणिक अर्हता शासकीय सेवेतील नियुक्तीसाठी ग्राह्य धरण्याबाबत सर्वसाधारण सूचना निर्गमित करण्याचे निदेश मा. महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधीकरण, मुंबई यांनी श्री. राजेंद्र घुणकीकर विरुद्ध महाराष्ट्र शासन (मूळ अर्ज क्र. ६७०/२००८) वर दिले आहेत. त्यावर, शासनाने घेतलेल्या निर्णयानुसार यासंदर्भात खालीलप्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत.

१. ''ज्या पदांच्या सेवाप्रवेश नियमात १० वी/१२ वी (माध्यमिक/उच्च माध्यमिक) परीक्षा उत्तीर्ण असणे अशी किमान अर्हता विहित केलेली असेल त्या बाबतीत, महाराष्ट्र राज्य शिक्षण मंडळाची माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शालांत परीक्षा उत्तीर्ण नसलेला मात्र, यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठाची पूर्व परीक्षा उत्तीर्ण होऊन पदवी परीक्षेचे प्रथम वर्ष उत्तीर्ण झालेला **वा** यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठातून पदवी धारण केलेला उमेदवार पात्र समजण्यात यावा.''

२. बृहन्मुंबईतील लिपिक-टंकलेखक पदावरील नियुक्तीसाठी विहित करण्यात आलेल्या सेवाप्रवेश नियमातील २ (इ) मध्ये ''महाराष्ट्र माध्यमिक व उच्च माध्यमिक मंडळाने नियंत्रित केलेली माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा आणि या परीक्षेस समकक्ष घोषित केलेल्या इतर परीक्षा अंतर्भूत असल्याचे नमूद केले आहे.'' तसेच, उमेदवारांकडे महाराष्ट्र राज्यातील अधिवास प्रमाणपत्र असणेही आवश्यक आहे. राष्ट्रीय मुक्त विद्यालय शिक्षण संस्थान, नवी दिल्ली या विद्यालयाची माध्यमिक शालांत परीक्षा उत्तीर्ण केलेल्या एका उमेदवाराने महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकारणाकडे दाखल केलेल्या प्रकरणात (मूळ अर्ज क्रमांक २०४/२०१०) राज्य शासनाने लवकरात लवकर निर्णय घ्यावा, असे आदेश दिले आहेत. केंद्र शासनाने कायद्यान्वये स्थापन केलेल्या राष्ट्रीय मुक्त विद्यालय शिक्षण संस्था, नवी दिल्ली (National Institution of Open Schooling, New Delhi) या विद्यालयाची माध्यमिक शालांत परीक्षा (किमान ५ विषयांसह) उत्तीर्ण केलेल्या उमेदवारांना शालेय शिक्षण विभागाने अकरावी प्रवेशासाठी पात्र ठरविले आहे. मात्र, शासन सेवेतील नियुक्तीसंदर्भात समकक्षतेबाबत कोणतेही आदेश नाहीत. केंद्रिय मनुष्यबळ विकास मंत्रालयाने सर्व राज्यांना, राष्ट्रीय मुक्त विद्यालय शिक्षण संस्था, नवी दिल्ली (National Institute of Open Schooling, New Delhi) यांच्याकडून दिली जाणारी प्रमाणपत्रे उच्च शिक्षण व नोकरीसाठी (Employment) ग्राह्य (समकक्ष) धरण्याबाबत कळविले आहे. ही बाब विचारात घेऊन, राष्ट्रीय मुक्त विद्यालय शिक्षण संस्था, नवी दिल्ली यांच्यामार्फत माध्यमिक शालांत परीक्षेबाबत दिलेले प्रमाणपत्र, माध्यमिक शालांत परीक्षा अशी अर्हता असलेल्या पदांवर नियुक्तीसाठी ग्राह्य धरण्याची बाब देखील शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यावर, शासनाने घेतलेल्या निर्णयानुसार यासंदर्भात खालीलप्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत.

''राष्ट्रीय मुक्त विद्यालय संस्था, नवी दिल्ली यांची (मराठी व इंग्रजीसह किमान ५ विषयांसह) शालांत परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या व सदर प्रमाणपत्र (Secondary School Examination Certificate) धारण करणाऱ्या उमेदवारांनी, राज्य शासन सेवेमध्ये ज्या ज्या ठिकाणी माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण अशी अर्हता विहित केली असेल त्या त्या ठिकाणी शासन सेवेसाठी शालांत परीक्षा समकक्ष पात्रता आपोआप धारण केली आहे असे समजण्यात यावे.''

३. त्यानुसार, सर्व नियुक्ती प्राधिकारी यांनी कार्यवाही करावी. हे आदेश या आदेशाच्या दिनांकापासून तात्काळ अंमलात येतील.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०११०५२०१३५१०४००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(बा. वि. निकम)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

Guidelines for Pursuing Two Academic Programmes Simultaneously

Guidelines

1. A student can pursue two full time academic programmes in physical mode provided that in such cases, class timings for one programme do not overlap with the class timings of the other programme.
2. A student can pursue two academic programmes, one in full time physical mode and another in Open and Distance Learning (ODL)/Online mode; or up to two ODL/Online programmes simultaneously.
3. Degree or diploma programmes under ODL/Online mode shall be pursued with only such HEIs which are recognized by UGC/Statutory Council/Govt. of India for running such programmes.
4. Degree or diploma programmes under these guidelines shall be governed by the Regulations notified by the UGC and also the respective statutory/professional councils, wherever applicable.
5. These guidelines shall come into effect from the date of their notification by the UGC. No retrospective benefit can be claimed by the students who have already done two academic programmes simultaneously prior to the notification of these guidelines.

The above guidelines shall be applicable only to the students pursuing academic programmes other than Ph.D. programme.

Based on the above guidelines, the universities can devise mechanisms, through their statutory bodies, for allowing their students to pursue two academic programmes simultaneously as mentioned above.

https://www.ugc.gov.in/pdfnews/5729348_Guidelines-for-pursuing-two-academic-programmes-simultaneously.pdf

Appendix - 7 : G.R. of Equivalency and Approval of State Govt. of Maharashtra for Degree's and Diploma's of Open Universities

मुक्त विद्यापीठाच्या पदव्यांना समकक्षता व शासनमान्यता

(१) अन्य विद्यापीठांच्या पदवीशी समकक्षता

मा. शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य यांच्या पत्र क्र. समक (उ. शि.)/१०९४/३२८६१/मवि-१, दि. ३० ऑक्टोबर १९९५ च्या पत्रान्वये 'केंद्रीय किंवा राज्य विधिमंडळाने अधिनियमाद्वारे भारतातील विद्यापीठाने दिलेली पदवी/पदविका आणि संसदेने अधिनियमाद्वारे इतर शैक्षणिक संस्था प्रस्तावित केलेल्या आहेत किंवा विद्यापीठ अनुदान आयोग अधिनियम (१९५६) मधील कलम क्र. ३ अन्वये मानीव विद्यापीठे घोषित केली आहेत अशांच्या बाबतीत पदवी किंवा पदविका मान्यता देण्याबाबतचे औपचारिक आदेश विद्यापीठाने काढण्याची आवश्यकता नाही'.

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ हे महाराष्ट्र राज्याच्या विधिमंडळाने अधिनियमाद्वारे (कायदा क्र. २०/१९८९) स्थापन केलेले विद्यापीठ असून त्यास विद्यापीठ अनुदान आयोगाचीही मान्यता आहे. **त्यामुळे या विद्यापीठाची पदवी इतर विद्यापीठांच्या पदवीशी समकक्ष आहे.**

(२) विद्यापीठ अनुदान आयोगाची मान्यता

विद्यापीठ अनुदान आयोग, नवी दिल्ली यांनी त्यांचे पत्र क्र. F/S-15/89 (CPP-I) दि. ८ डिसेंबर १९९२ नुसार विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या १९५६ च्या कायद्यातील कलम १२-बी अन्वये यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठास मान्यता दिली आहे.

(३) महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाची मान्यता

उपसचिव व परीक्षा नियंत्रक, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई यांच्या पत्र क्र. १४७७ (१७/१९९४/कक्ष) **दि. १७ फेब्रुवारी १९९४ च्या पत्रातील मान्यतेसंबंधीचा मजकूर - 'यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ हे संविधिमान्य (Statutory) असल्यामुळे आपल्या विद्यापीठाच्या पदवीधर** अध्ययनार्थ्यांकडून **आलेले अर्ज देखील इतर मान्यताप्राप्त विद्यापीठांच्या पदवीधर उमेदवारांकडून आलेल्या अर्जांप्रमाणेच आयोगाकडून विचारात घेतले जातील'**

मुक्त विद्यापीठाच्या पदवी/पदविकांना महाराष्ट्र शासन मान्यता

विद्यापीठ अनुदान आयोगाने मान्यता दिलेली विद्यापीठे

राज्य सेवेतील पदासांठी पदवी/पदविकास मान्यता

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन निर्णय : क्रमांक आरजीडी-१३९४/प्र.क्र. २१/९४/१३,मंत्रालय, मुंबई ४०००३२, दिनांक ८ मार्च १९९५

वाचा : (१) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक आरजीडी-१०६१/१८९६७/११४ - जे दिनांक २१ ऑगस्ट १९६९

शासन निर्णय : महाराष्ट्र लोक सेवा आयोगाशी विचार विनिमय करून उपरोक्त दिनांक २१ ऑगस्ट १९६९ च्या आदेशाद्वारे असा निर्णय घेण्यात आला होता की, केंद्र अथवा राज्य विधिमंडळाच्या अधिनियमाद्वारे स्थापित झालेली विद्यापीठे, संसदेच्या अधिनियमाद्वारे स्थापन झालेल्या इतर शैक्षणिक संस्था, किंवा विद्यापीठ अनुदान आयोग अधिनियम, १९५६ च्या अंतर्गत भाग ३ अन्वये जाहीर झालेली मानवी विद्यापीठे यांनी प्रदान केलेल्या पदव्या / पदविका तसेच भारतीय वैद्यकीय मंडळ अधिनियम, १९५६ च्या परिशिष्टांमध्ये अंतर्भूत केलेल्या वैद्यकीय व संलग्न विषयामधील पदव्या यांना शासकीय महाविद्यालयातील अध्यापकीय पदे वगळता, **राज्यातील सेवा व पदांवरील भरतीसाठी आपोआप मान्यता प्राप्त झाली असल्याचे समजण्यात यावे.**

(२) सदर आदेशासोबत विद्यापीठ अनुदान आयोगाने मान्यता दिलेल्या वैधानिक विद्यापीठे व संस्थांची यादी जोडण्यात आली होती. आयोग मान्यताप्राप्त विद्यापीठे व संस्था यांची अद्ययावत यादी आता या आदेशासोबत जोडण्यात आली आहे. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक आरजीडी - १०६१/१८९६७/९१४/जे दिनांक २१ ऑगस्ट १९६९ मध्ये नमूद केलेल्या आणि वर परिच्छद १ मध्ये उद्धृत केलेल्या हेतूसाठी सदर सर्व विद्यापीठे/संस्था यांनी प्रदान केलेल्या पदवी/पदविकांना आपोआप मान्यता देण्यात आल्याचे समजण्यात यावे.

महाराष्ट्रचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

दा. र. राणे

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

(१) राज्यपालांचे सचिव
(२) मुख्य मंत्र्यांचे सचिव
(३) सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
(४) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई
(५) महालेखापाल, महाराष्ट्र -२, मुंबई
(६) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
(७) अभिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
(८) प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ न्याय शाखा), मुंबई
(९) प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा), मुंबई
(१०) प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई
(११) सर्व मंत्रालयीन शिक्षण
(१२) मंत्रालयीन विभागांच्या नियंत्रणांच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख
(१३) अवर सचिव, भारत सरकार, शिक्षण मंत्रालय, नवी दिल्ली
(१४) निवड नस्ती

वाचा : महाराष्ट्र शासनाच्या उपरोक्त शासन निर्णय क्रमांक आर.जी.डी. १३९४/प्र.क्र.२१/९४/१३ मंत्रालय, मुंबई. दिनांक ८ मार्च १९९५ च्या सोबत जोडलेल्या यादीमध्ये यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक यांची अनुक्रमांक १४६ वर नोंद करण्यात आलेली आहे.

Appendix - 8 : Letter of Recognition from UGC

APPENDIX 1.1 : LETTER OF RECOGNITION FROM UGC

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION
BAHADUR SHAH ZAFAR MARG
NEW DELHI-110002.

NO. F.5-15/89 (OPP-I) December, 1992

The Secretary
Govt. of Maharashtra
Higher and Technical
Education and Employment Deptt.
Mantralaya Annexe
Bombay- 400032

Sub : Recognition of Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nashik for Central assistance under Section 12-B of the UGC Act, 1956.

Sir,

With reference to the correspondence resting with your letter No. MOJ/ 63003 (241/92) UNI dated 11th November, 1992 on the above subject, I am to say that the University Grants Commission has agreed to declare the Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University Nashik established under Maharashtra State Act No. XX of 1989, fit to receive Central assistance for all purposes including Institutional development in terms of the rules framed under Section 12-B of the UGC Act, 1956.

The receipt of the letter may please be acknowledged.

Yours faithfully,

Sd/xxx
(I J GUPTA)
JOINT SECRETARY

Copy to: -

1. The Vice - Chancellor, Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nashik-422005.
2. Secretary to the Govt. of India, Ministry of Human Resource Development (Deptt. of Education) New Delhi.
3. The Registrar, Indira Gandhi National Open University, Maidan Garhi, New Delhi- 110068.
4. The Secretary, Association of Indian Universities, 16, Kotla Marg, New Delhi- 110002.
5. *Desk Officer (Meeting) / S.O.FD-III/S.O.SU-II/S.S.O.-I, Stat, U.G.C. New Delhi.*
6. All Officers /Sections, UGC New Delhi.

Sd/-
(D. D. Mehta)
SECTION OFFICER

परिशिष्ट ९ : विद्यार्थी सहायता आणि विद्यार्थी कल्याण योजना

■ अध्ययनार्थी सहायता

अल्प उत्पन्न गटातल्या हुशार अध्ययनार्थ्यांसाठी अध्ययनार्थी साहाय्य योजना विद्यापीठातर्फे राबविली जाते. त्यासाठी विद्यापीठाने १५ लाखांची तरतूद केली आहे. या योजनेखाली आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल अध्ययनार्थ्यांनी प्रवेश घेतलेल्या शिक्षणक्रमासाठी असलेल्या शुल्कात सवलत देण्यात येते. त्यासाठी विद्यापीठाने विहित नमुना विकसित केला असून योग्य पात्रताधारक विद्यार्थ्यांना प्रवेश शुल्कात सवलत देण्यात येते.

■ अध्ययनार्थी कल्याण योजना

अध्ययनार्थ्यांच्या सर्वांगीण व्यक्तिमत्त्व विकासासाठी दरवर्षी क्रीडा व युवक महोत्सवांचे आयोजन करण्यात येते. तसेच अध्ययनार्थ्यांमधील संशोधन प्रवृत्तीला प्रोत्साहन देण्यासाठी आविष्कार ही संशोधनात्मक स्पर्धाही घेण्यात येत असते.

■ क्रीडा महोत्सव

विद्यापीठाच्या अध्ययनार्थ्यांना खेळाचे मैदान मिळावे म्हणून विद्यापीठाने विभागीय व विद्यापीठ पातळीवर क्रीडा स्पर्धा सुरू केल्या आहेत. यातून खेळाडूंना राज्य व राष्ट्रीय स्तरावरील क्रीडा स्पर्धेत भाग घेता येतो. मा. राज्यपालांच्या कार्यालयाकडून आयोजित केल्या जाणाऱ्या आंतरविद्यापीठीय अश्वमेध व ए. आय. यू. च्या क्रीडास्पर्धेतही खेळाडूंना भाग घेता येतो.

■ युवक महोत्सव

विद्यापीठाच्या कलावंत अध्ययनार्थ्यांना त्यांच्या कलागुणांचे प्रदर्शन करता यावे म्हणून विद्यापीठाने विभागीय व केंद्रीय स्तरावर युवक महोत्सव सुरू केला आहे. यात वक्तृत्व स्पर्धा, एकांकिका, नृत्य संगीत, गायन यांसारख्या स्पर्धा घेण्यात येतात. मा. राज्यपालांच्या कार्यालयाकडून आयोजित केल्या जाणाऱ्या इंद्रधनुष्य व ए.आय.यू. (भारतीय विद्यापीठ संघ) यांच्यातर्फे घेण्यात येणाऱ्या राष्ट्रीय युवक महोत्सवात कलावंत विद्यार्थ्यांना सहभाग घेता येतो.

■ आविष्कार

विद्यापीठ स्तरावरील अध्ययनार्थ्यांमधील संशोधन प्रवृत्तीला प्रोत्साहन देण्यासाठी मा. राज्यपाल यांच्या कार्यालयातर्फे दरवर्षी आविष्कार ही संशोधनात्मक स्पर्धा घेण्यात येते. या आंतरविद्यापीठीय संशोधन महोत्सवातही मुक्त विद्यापीठाच्या विद्यार्थ्यांना भाग घेता येतो.

■ संवाद पत्रिका

राज्यभर पसरलेल्या मुक्त विद्यापीठाच्या अध्ययनार्थ्यांशी संपर्क साधण्यासाठी मुक्त विद्यापीठ संवादपत्रिका हे मासिक प्रकाशित केले जाते. अध्ययनार्थ्यांना उपयुक्त माहिती लेख, सूचना यांचा यात समावेश असतो. अध्ययनार्थ्यांमधील अभ्यासाची प्रेरणा व दूरशिक्षणाबाबत जागरूकता वाढविण्याचे कार्य ही पत्रिका करत असते. सदर संवाद पत्रिका वेबसाईटवर वाचण्यासाठी उपलब्ध असेल.

■ आभासी वर्ग

अध्ययनार्थ्यांना उपग्रहाच्या माध्यमातून शिक्षण घेणे शक्य व्हावे म्हणून विद्यापीठाने अहमदाबाद येथील भारत सरकारच्या भारतीय अंतरिक्ष अनुसंधान संघटन (इस्रो) या संस्थेच्या मदतीने एज्युसॅट या उपग्रह वाहिनीद्वारा (सॅटेलाईट चॅनल) दूरशिक्षणाचा प्रकल्प सुरू केला आहे. या प्रकल्पांतर्गत राज्यात एकूण ४० व्हर्च्युअल लर्निंग सेंटर कार्यान्वित केलेली आहेत. याद्वारे थेट संपर्कसत्रे घेण्यात येतात.

■ राष्ट्रीय सेवा योजना

पारंपरिक विद्यापीठांप्रमाणेच मुक्त विद्यापीठाच्या अध्ययनार्थ्यांसाठी राष्ट्रीय सेवा योजना सुरू करण्यात आली आहे.

खालील संवर्गातील विद्यार्थ्यांना शुल्कात सवलत दिली जाते.

(१) अंध, अपंग, मूक-बधिर, कर्णबधिर अध्ययनार्थी (पाहा परिशिष्ट ३)

(२) विद्यापीठातील नियमित वेतनश्रेणीत कार्यरत सेवक व त्यांचे परिवारजन (स्वतः, पत्नी/पती, दोन पेक्षा अधिक नाही इतके अवलंबून असलेले अपत्य)

(३) मागासवर्गीय (शासनाच्या नियमाच्या अधीन) अध्ययनार्थी.

वरील संवर्गातील उमेदवारांनी संपूर्ण शिक्षणक्रम शुल्क भरून प्रवेश घ्यावा. त्यानंतर विद्यापीठ / शासनाच्या नियमाप्रमाणे शुल्क सवलतीची प्रक्रिया पूर्ण करावी. विद्यापीठ / शासनाच्या नियमाप्रमाणे शुल्काचा परतावा संबंधितांना देण्यात येईल.

परिशिष्ट १० : Students Corner

Admission And Examination Services

(Visitors Count - 339512)

Admission Regarding Services	विद्यार्थी प्रवेशविषयक सेवा, सेवाशुल्क आणि सेवा प्राप्त करण्यासाठी करावयाच्या प्रक्रियाबाबतच्या माहितीचे सूचनापत्र (Uploaded on 23/05/2023)	Click Here
Services Information	Student Helpline related to Admissions, Examinations and other services require for the Students	Click Here
Sr. No.	**Service Description**	**For Using this**
1	परीक्षाविषयक विविध सेवा शुल्कांचे पेमेंट ऑनलाईन पद्धतीने करण्याबाबतचे सूचनापत्र (Uploaded on 20/04/2023) (Uploaded on 03/06/2023)	Click Here
2	How to generate your ACADEMIC BANK OF CREDITS (ABC) Account of Digilocker Portal - Vedio Presentation (Uploaded on 22/10/2022)	Click Here
3	How to generate your ACADEMIC BANK OF CREDITS (ABC) Account of Digilocker Portal : PDF Presentation (Uploaded on 22/10/2022)	Click Here
4	CGPA To Percentage Equivalence calculation Formula	Click Here
5	ऑनलाईन मायग्रेशन सुविधेबाबत विद्यार्थ्यांसाठी सूचनापत्र (Uploaded on 24/09/2021) (Revised on 31/12/2022)	Click Here
6	परीक्षा विभागातील परीक्षा-युनिट १ अंतर्गत असणाऱ्या शिक्षणक्रमांची यादी (Uploaded on 06/08/2021)	Click Here
7	परीक्षा विभागातील परीक्षा-युनिट २ अंतर्गत असणाऱ्या शिक्षणक्रमांची यादी (Uploaded on 06/08/2021)	Click Here
8	परीक्षा विभागातील परीक्षा-युनिट ३ अंतर्गत असणाऱ्या शिक्षणक्रमांची यादी (Uploaded on 06/08/2021)	Click Here
9	परीक्षा विभागातील युनिटनिहाय कामकाज आणि संपर्काचा तपशील (Uploaded on 06/08/2021)	Click Here
10	महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम अंतर्गत सेवा देण्याबाबत सूचनापत्र (Uploaded on 5/4/2021)	Click Here
11	About validity of YCMOU Passing certificate (उत्तीर्णता प्रमाणपत्राच्या वैधतेबाबत) (Uploaded on 09/01/2021)	Click Here
12	खालील Services साठी सुधारीत दरपत्रक	Click Here
13	**Examination / Result - Grievances** (परीक्षा / निकाल - तक्रारी)	**Click Here**
14	**MIGRATION**	**Click Here**
15	**TRANSCRIPT**	**Click Here**
16	**VERIFICATION OF MARKS**	**Click Here**
17	**SCAN COPY OF ANSWER BOOK**	**Click Here**
18	**REVALUATION OF ANSWER BOOK**	**Click Here**
18	**DOCUMENT VERIFICATION**	**Click Here**